

██████████, 27 maja 2024 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie

I Wydział Cywilny

ul. Krakowskie Przedmieście 43

20 – 076 Lublin

Wartość przedmiotu

sporu:

Powód: [REDACTED], [REDACTED], prowadząca działalność gospodarczą pod firmą [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], adres poczty elektronicznej: [REDACTED], zastępowana przez radcę prawnego [REDACTED] ([REDACTED])

Adres do doreczeń:

Pozwany: Skarb Państwa – Wojewoda Lubelski, ul. Spokojna 4, 20 –
914 Lublin

Pozew o zapłatę

Działając w imieniu [REDAKTOWANE] (dalej jako „**Powód**”) wnoszę o:

1. zasądzenie od Skarbu Państwa – Wojewody Lubelskiego (dalej jako „**Wojewoda**” lub „**Pozwany**”) kwoty [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od daty wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
2. zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych;
3. w przypadku oddalenia powództwa wnoszę na podstawie art. 102 k.p.c. o nieobciążanie powoda kosztami procesu, w szczególności kosztami zastępstwa procesowego;
4. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów:
 - a) Wydruku z CEIDG Powoda (załącznik nr 2) celem wykazania faktów:
 - i. *Prowadzenia działalności hotelarskiej na terenie objętym zakazem przebywania,*
 - b) Decyzji nr 261/2024 (załącznik nr 4) celem wykazania faktów:
 - i. *Odmowy i przyczyn odmowy wypłaty rekompensaty przez Wojewodę;*
 - ii. *Brak wypłaty rekompensaty za okres czasowego zakazu przebywania;*
 - c) Decyzji nr 192/2022 (załącznik nr 5) celem wykazania faktów:
 - i. *Odmowy i przyczyn odmowy wypłaty rekompensaty przez Wojewodę;*
 - ii. *Średniego przychodu Powoda za czerwiec, lipiec i sierpień 2021 roku;*
 - iii. *Wysokości rekompensaty;*
 - d) Informacji wygenerowanej z systemu SUDOP (załącznik nr 6) celem wykazania faktów:
 - i. *Łącznej kwoty pomocy de minimis otrzymanej przez Powoda za lata 2021 – 2024;*
 - e) Decyzji Wojewody Podlaskiego (załącznik nr 8) celem wykazania faktów:
 - i. *Niejednolitej wykładni przepisów Ustawy o rekompensacie i Ustawy o stratach.*

Uzasadnienie

I. Stan faktyczny.

1. Powód jest indywidualnym przedsiębiorcą świadczącym usługi hotelarskie w rozumieniu ustawy z 29 sierpnia 1997 roku o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych.

Dowód: wydruk z CEIDG Powoda (załącznik nr 2)

2. Powód świadczy usługi w powiecie włodawskim, w gminie Włodawa, na terenie której:
 - a) Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 2 września 2021 roku¹ wprowadzono stan wyjątkowy, początkowo na 30 dni, a następnie na kolejne 60 dni², do 1 grudnia 2021 roku;
 - b) Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 30 listopada 2021 roku³ w sprawie wprowadzenia czasowego zakazu przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi od 1 grudnia 2021 roku do 1 marca 2022 roku;
 - c) Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 28 lutego 2022 roku⁴ w sprawie wprowadzenia czasowego zakazu

¹ Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie wprowadzenia stanu wyjątkowego na obszarze części województwa podlaskiego oraz części województwa lubelskiego, Dz. U. 2021, poz. 1612

² Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie przedłużenia stanu wyjątkowego na obszarze części województwa podlaskiego oraz części województwa lubelskiego, Dz. U. 2021, poz. 1788

³ Dz. U. 2021, poz. 2193

⁴ Dz. U. 2022, poz. 488

przebywania na określonym obszarze w strefie nadgranicznej przyległej do granicy państwowej z Republiką Białorusi od 2 marca 2022 roku do 30 czerwca 2022 roku.

3. Ustawą z 29 września 2021 roku o rekompensacie w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego na obszarze części województwa podlaskiego oraz części województwa lubelskiego w 2021 roku⁵ przyznano przedsiębiorcom prowadzącym usługi hotelarskie na terenach objętych stanem wyjątkowym (art.2 Ustawy o rekompensacie) oraz zakazem przebywania (art. 2a Ustawy o rekompensacie) prawo do rekompensaty (art. 1 ust. 1 Ustawy o rekompensacie).
4. Rekompensata to zryczałtowane świadczenie wypłacane z budżetu państwa, w wysokości 65 % średniego miesięcznego przychodu przedsiębiorcy (art. 2 ust. 1 i art. 2a ust. 2 Ustawy o rekompensacie) za każde 30 dni stanu wyjątkowego lub zakazu przebywania.
5. Zgodnie z art. 6 Ustawy, rekompensata stanowi pomoc *de minimis*, co oznacza, że jest limitowana: w trzech kolejnych latach łączna pomoc dla jednego podmiotu nie mogła przekroczyć kwoty 200 tysięcy EUR (do 31 grudnia 2023 roku) i 300 tysięcy EUR (od 1 stycznia 2024 roku)⁶.

⁵ Dz. U. 2021, poz. 1803, dalej „**Ustawa o rekompensacie**”

⁶ Rozporządzenia Komisji Europejskiej: nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*, Dz. U. UE. L. 2013.352.1 oraz nr 2023/2831 z 13 grudnia 2023 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*, Dz. U. UE. L. 2023.2831

6. Do rekompensaty stosuje się odpowiednio przepisy art. 5 ust. 1 – 3 i 5 oraz art. 6 – 9 ustawy z 22 listopada 2002 roku o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela⁷.
7. Zgodnie z art. 8 Ustawy stratach, roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem roku od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o powstaniu straty majątkowej. Jednakże w każdym przypadku roszczenie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia zniesienia stanu nadzwyczajnego.

Decyzja Wojewody

8. Powód 16 lutego 2024 roku złożył do Wojewody Lubelskiego wniosek o wypłatę rekompensaty za okres obowiązywania czasowego zakazu przebywania.
9. Decyzją nr 261/2024 z 26 kwietnia 2024 roku Wojewoda odmówił udzielenia Powodowi rekompensaty.

Dowód: Decyzja nr 261/2024 (załącznik nr 4)

10. W ocenie Wojewody:

- a) rekompensata i odszkodowanie to wyrazy bliskoznaczne, także odpowiednie stosowanie art. 8 Ustawy o stratach do rekompensaty

⁷ Dz. U. 233, poz. 1955, dalej „Ustawa o stratach”

polega na modyfikacji jedynie hipotezy przepisu, tj. zamiast „roszczenie o odszkodowanie” należy przyjąć „roszczenie o rekompensatę”;

- b) zgodnie z art. 120 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od najwcześniejszej chwili, w której wierzyciel mógł żądać spełnienia świadczenia, tj. każdorazowo po upływie okresu, na który był wprowadzony czasowy zakaz przebywania.;
- c) w konsekwencji roszczenie Powoda o rekompensatę uległo przedawnieniu, bowiem stało się wymagalne 2 marca 2022 roku i przedawniło 2 marca 2023 roku (za pierwszy okres czasowego zakazu przebywania) oraz 1 lipca 2022 roku i przedawniło się 1 lipca 2023 roku (za drugi okres czasowego zakazu przebywania).

11. W ocenie Powoda, decyzja Wojewody jest wadliwa z dwóch niezależnych od siebie przyczyn.

12. Po pierwsze, stosując do roszczenia o rekompensatę odpowiednio art. 8 Ustawy o stratach należy dokonać modyfikacji tego artykułu z uwzględnieniem specyfiki Ustawy o rekompensacie, tj. uznać, że zastosowanie znajdzie jedynie zdanie drugie art. 8 Ustawy o stratach określające termin przedawnienia jako trzy lata od dnia zniesienia stanu nadzwyczajnego.

13. Po drugie, roszczenie Powoda o rekompensatę za pierwszy okres czasowego zakazu przebywania powstało dopiero 1 stycznia 2024 roku, zatem nie mogło się przedawnić w sposób opisany w decyzji nr 260/2024.

14. Po trzecie, powołanie się przez Wojewodę w okolicznościach sprawy na przedawnienie stanowi klasyczne nadużycie prawa (art. 5 k.c.).

Odpowiednie stosowanie art. 8 Ustawy o stratach

15. Wojewoda wadliwie zastosował art. 8 Ustawy o stratach do roszczenia o rekompensatę na podstawie Ustawy o rekompensacie.

16. Na podstawie Ustawy o stratach poszkodowanemu przysługuje roszczenie o odszkodowanie, którego koniecznym elementem jest istnienie szkody. Roszczenie odszkodowawcze powstaje z chwilą zaistnienia wszystkich elementów stanu faktycznego, zatem w przypadku roszczenia o odszkodowanie na podstawie Ustawy o stratach – z chwilą powstania szkody. Pozostałe elementy stanu faktycznego składającego się na roszczenie odszkodowawcze, takie jak osoba sprawcy czy czyn szkodotwórczy są znane, bo „sprawcą” jest Skarb Państwa, a „czynem” akt prawny wprowadzający dany stan nadzwyczajny.

17. Rozpoczęcie biegu przedawnienia roszczenia o odszkodowanie od chwili dowiedzenia się o szkodzie nie budzi zatem kontrowersji, gdyż jest to ostatnia przesłanka roszczenia o odszkodowanie⁸.

18. Inaczej jest w przypadku roszczenia o rekompensatę na podstawie Ustawy o rekompensacie.

⁸ Por. uchwałę Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 roku, III CZP 72/13, Legalis

19. *Te sui generis* roszczenie jest całkowicie niezależne od szkody, tj. szkoda nie wchodzi w skład stanu faktycznego warunkującego powstanie tego roszczenia.
20. Już z tej przyczyny nie sposób uznać, aby możliwe było zastosowanie do roszczenia o rekompensatę, choćby odpowiednio, zdania pierwszego art. 8 Ustawy o stratach.
21. W szczególności zbyt uproszczone jest podejście prezentowane przez Wojewodę, że wystarczy sformułowanie „roszczenie o odszkodowanie” zastąpić formułą „roszczenie o rekompensatę”.
22. Taka prosta zamiana słów nie rozwiązuje kluczowego problemu, a mianowicie braku szkody i braku uzależnienia powstania roszczenia o rekompensatę od szkody. Wiedza lub brak wiedzy o szkodzie nie ma więc żadnego znaczenia tak dla bytu, jak i przedawnienia tego roszczenia.
23. Z drugiej strony, brak jest obiektywnych kryteriów pozwalających na zastąpienie wiedzy o szkodzie w odniesieniu do roszczenia o rekompensatę innym zdarzeniem.
24. Każda taka próba będzie narażona na zarzut arbitralności. Wojewoda uznał, że początkowym terminem powinien być pierwszy dzień po upływie okresów, na jakie wprowadzano zakaz przebywania, czyli 2 marca i 1 lipca 2021 roku. Rekompensatę przyznaje się jednak za każde 30 dni stanu nadzwyczajnego lub zakazu przebywania, zatem pozostając w konwencji Wojewody, wniosek najwcześniej możnaby złożyć po upływie każdych 30

dni ograniczeń. Jeśliby podzielić pogląd Wojewody, że ustawodawca apriorycznie założył wywołanie straty wprowadzeniem ograniczeń, to równie dobrze najwcześniejszym momentem złożenia wniosku mógłby być już pierwszy dzień ograniczeń.

25.Warto dodać, że Wojewoda Podlaski przyjął interpretację zbieżną do forsowanej przez Powoda i wypłaca rekompensaty za czasowy zakaz przebywania na podstawie wniosków składanych w 2024 roku – dokładnie jak w przypadku Powoda.

Dowód: Decyzja Wojewody Podlaskiego (załącznik nr 8)

26.Dodatkowo wskazać należy, że ustawodawca w treści art. 8 Ustawy o stratach jako początek biegu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego stanowczo wskazuje „dowiedzenie się” przez poszkodowanego o stracie.

27.Bieg przedawnienia roszczenia odszkodowawczego rozpoczyna się więc dopiero z chwilą dowiedzenia się o szkodzie, a nie z chwilą w której poszkodowany mógł przy zachowaniu należytej staranności się dowiedzieć⁹.

28.Argumentację tę wzmacnia zestawienie treści art. 8 Ustawy o stratach i art. 442¹ § 1 k.c. W tym ostatnim przepisie ustawodawca różnicuje obie te

⁹ Tak wyrażnie M. Radajewski, Wyrównywanie strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego praw i wolności człowieka i obywatela, Przegląd Legislacyjny 2023, nr 2, s. 56

sytuacje (wiedza i możliwość dowiedzenia się), zatem skoro nie robi tego w art. 8 Ustawy o stratach, to jest to zabieg celowy.

29. Odnieść można się również do lapidarnego uzasadnienia projektu ustawy.

Ustawodawca wskazał w nim, że *„Jednocześnie podmiotowi, któremu wypłacono rekompensatę, nie będzie przysługiwać od Skarbu Państwa roszczenie o odszkodowanie za wyrównanie straty majątkowej w działalności powstałej na skutek stanu wyjątkowego wprowadzonego ww. rozporządzeniem oraz za utracone korzyści, które wnioskodawca mógłby osiągnąć, gdyby ta strata nie powstała”*. Ustawodawca wyraźnie odróżnia tu pojęcie „rekompensaty” i „odszkodowania”.

30. Co więcej dalej Ustawodawca podnosi, że *„Projekt ustawy przewiduje szczególny (uproszczony) tryb dochodzenia roszczeń z tytułu wprowadzenia stanu wyjątkowego. Nie wyklucza to jednak możliwości, aby poszkodowany zamiast skorzystania z prawa wystąpienia z wnioskiem o rekompensatę dochodził odszkodowania na zasadach ogólnych, przewidzianych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, z późn. zm.)”*. Znowu Ustawodawca wyraźnie rozróżnia instytucje „rekompensaty” i „odszkodowania”.

31. Również sama treść przepisu art. 5 Ustawy o rekompensacie świadczy o tym, że ustawodawca wyraźnie rozróżnia pojęcia „rekompensaty” oraz „odszkodowania”.

32. Wątpliwości należy interpretować na rzecz, a nie przeciwko prawom i wolnościom obywatelskim (*in dubio pro libertate*)¹⁰. Ta znana już od czasów rzymskich zasada znajduje swoje odbicie we współczesnym orzecznictwie¹¹.

33. Naczelny Sąd Administracyjny¹² jeszcze w latach 80 stwierdził, że *„[w]ątpliwości należy rozstrzygać na korzyść obywatela, jeśli nie stoi temu na przeszkodzie ważny interes społeczny; tylko bowiem takie postępowanie może pogłębić zaufanie obywateli do organów Państwa.”*

34. Z kolei według nowszych koncepcji przepisy o prawach i wolnościach obywatelskich należy uznawać za zasady prawne, co wymaga od interpretatora wyboru takiej interpretacji przepisów, aby zagwarantować jak najpełniejszą realizację praw i wolności¹³.

35. Wszystkie powyższe wątpliwości powodują, że do odpowiedniego zastosowania do przedawnienia roszczenia o rekompensatę nadaje się wyłącznie zdanie drugie art. 8 Ustawy o stratach, określające termin przedawnienia jako 3 lata od zniesienia stanu nadzwyczajnego.

36. Nie sposób zastosować do roszczenia o rekompensatę zdania pierwszego art. 8 Ustawy o stratach, bowiem:

a) roszczenie o rekompensatę jest niezależne od straty (szkody);

¹⁰ Zob. L. Morawski, Zasady wykładni prawa, Toruń 2006, s. 163

¹¹ Np. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 października 1995 roku, I PRN 28/95, OSNAP 1996, nr 11, poz. 163; wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 stycznia 2013 roku, K 2/02, OTK -A 2003, nr 1, poz. 4;

¹² Wyrok z 23 września 1982 roku, II S.A. 1032/82, ONSA 1982, nr 2, poz. 91

¹³ L. Morawski, Zasady wykładni prawa, Toruń 2006, s. 121

- b) brak jest możliwości zastąpienia pojęcia straty (szkody) innym pojęciem bez narażenia się na zarzut arbitralności.

Roszczenie o rekompensatę powstało 1 stycznia 2024 roku

37. Idąc dalej, roszczenie o rekompensatę powstaje z chwilą:

- a) zaistnienia wszystkich elementów stanu faktycznego (przesłanki pozytywne) w postaci
 - i. prowadzenia działalności hotelarskiej na terenach objętych stanem nadzwyczajnym/czasowym zakazem przebywania;
 - ii. złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty;
- b) braku istnienia przeszkód do wypłaty rekompensaty (przesłanka negatywna) w postaci wyczerpania limitu pomocy *de minimis*.

38. Roszczenie o rekompensatę może powstać po łącznym spełnieniu przesłanek pozytywnych i przy braku przesłanki negatywnej.

39. Roszczenie jest uprawnieniem wierzyciela do żądania od dłużnika spełnienia określonego świadczenia¹⁴.

40. W przypadku roszczeń pieniężnych, roszczeniem jest uprawnienie wierzyciela do żądania od dłużnika zapłaty określonej sumy pieniężnej. Zapłata jest wtedy przedmiotem roszczenia.

¹⁴ Zamiast wielu zob. T. Wiśniewski w: G. Bieniek, H. Ciepla, K. Kołakowski M. Sychowicz, T. Wiśniewski, Cz. Żuławska, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom 1, Warszawa 2011, s. 19

41. Nie można mówić o roszczeniu tak długo, jak długo nie będzie określony lub możliwy do określenia przedmiot roszczenia¹⁵.

42. Alternatywnie, możliwe jest istnienie roszczenia bez określonego przedmiotu świadczenia, lecz staje się ono wymagalne dopiero z chwilą dookreślenia przedmiotu świadczenia¹⁶.

43. Z woli ustawodawcy, rekompensata stanowi pomoc *de minimis*, co oznacza, że jest limitowana kwotowo (do 31 grudnia 2023 roku maksymalnie 200 tysięcy EUR w ciągu ostatnich trzech lat kalendarzowych¹⁷, od 1 stycznia 2024 roku 300 tysięcy EUR w ciągu ostatnich trzech lat).

44. W przypadku przekroczenia limitu pomocy *de minimis*, rekompensata nie jest wypłacana.

45. Dobrym przykładem jest decyzja Pozwanego z 12 lipca 2022 roku nr 192/2022, którą Pozwany częściowo odmówił Powodowi wypłaty rekompensaty powołując się na wyczerpanie limitu pomocy *de minimis*.

Dowód: Decyzja nr 192/2022 (załącznik nr 5)

¹⁵ Zob. Iwona Karasek – Wojciechowicz w: Zobowiązania. Tom I. Komentarz, red. P. Machnikowski, Warszawa 2022, Nb 59 do art. 353

¹⁶ Tamże, Nb 59 do art. 353

¹⁷ Rozporządzenie Komisji Europejskiej: nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* posługuje się pojęciem „lat podatkowych” ale w przypadku Powoda będą to „lata kalendarzowe”

46. Powód otrzymał rekompensatę za okres stanu nadzwyczajnego w łącznej wysokości stanowiącej równowartość ok. 200 tysięcy EUR.

Dowód: Decyzja nr 192/2022 (załącznik nr 5); Informacja wygenerowana z systemu SUDOP (załącznik nr 6)

47. Powód od 12 lipca 2022 roku (data przyznania ostatniej pomocy de minimis, decyzja 192/2022) do 31 grudnia 2023 roku (data wygaśnięcia Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 roku) nie miał możliwości żądania spełnienia świadczenia przez Wojewodę.

48. Nie sposób uznać, aby w tym okresie mogło Powodowi przysługiwać roszczenie o rekompensatę, a to z uwagi na brak określenia przedmiotu świadczenia.

49. Roszczenie pieniężne nie może być puste, tj. nie zawierać uprawnienia wierzyciela do żądania zapłaty od dłużnika. Powód aż do 31 grudnia 2023 roku takiego uprawnienia nie posiadał.

50. Dopiero 1 stycznia 2024 roku zaistniało roszczenie o wypłatę rekompensaty – na skutek wejścia w życie Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 2023/2831 z 13 grudnia 2023 roku, podwyższającego limit pomocy de minimis do 300 tysięcy EUR.

51. Wojewoda podnosi, że nie zaistniała żadna obiektywna przeszkoda uniemożliwiająca wnioskodawcy złożenie wniosku, pomimo osiągnięcia

pomocy de minimis, a następnie złożenia odwołania do sądu powszechnego. Oczywiście jest to nielogiczne, tym bardziej, że Powód już raz złożył wniosek o wypłatę rekompensaty, gdzie limit pomocy de minimis został przekroczony i wypłata rekompensaty nastąpiła wyłącznie do wysokości limitu określonego przed dyrektywę. Trudno zrozumieć stanowisko Wojewody, jaki cel miałoby złożenie odwołania do sądu, skoro limit pomocy de minimis został osiągnięty.

52. Nie sposób zgodzić się z argumentacją Wojewody, że *„wnioskodawca jak najbardziej nie tylko mógł, ale powinien spodziewać się uchwalenia nowego rozporządzenia”*. Nie sposób jest znaleźć wytłumaczenia dla powyższej argumentacji, gdyż jest ona sprzeczna z elementarną logiką i zasadami doświadczenia życiowego. Żaden racjonalny podmiot nie składa wniosków, licząc, że jakieś przepisy zostaną uchwalone i będą dla niego korzystniejsze niż te aktualnie obowiązujące. Co więcej Wojewoda przywołuje Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis, gdzie maksymalna kwota wynosiła 200.000 euro (obowiązujące do 31 grudnia 2023 r.) oraz kolejne Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r., gdzie kwota 200.000 euro pozostała bez zmian. Zatem powód nie mógł, nawet znając treść poprzednich Rozporządzeń, zakładać, że kwota pomocy de minimis ulegnie zwiększeniu. Dopiero z chwilą, gdy zostało wydane nowe Rozporządzenie, powód miał podstawę prawną do dochodzenia wyższej rekompensaty z uwagi na fakt, iż limit pomocy de minimis uległ zwiększeniu.

53. Wojewoda w decyzji odnosi się do możliwości skorzystania z innych środków prawnych, jakie rzekomo miał Powód poza skorzystaniem z rekompensaty. Są one jednak wyłącznie pozorne. Przywołana przez Wojewodę „Tarcza dla Pogranicza” zgodnie z opublikowanym raportem Najwyższej Izby Kontroli, nie wsparła żadnego podmiotu z województwa lubelskiego i podlaskiego¹⁸.

54. Nie bez znaczenia jest również treść art. 5 Ustawy o rekompensacie, który stanowi, że wnioskodawcy, któremu wypłacono rekompensatę, nie przysługuje roszczenie o odszkodowanie od Skarbu Państwa za stratę majątkową powstałą na skutek stanu wyjątkowego wprowadzonego rozporządzeniem oraz utracone korzyści, które wnioskodawca mógłby osiągnąć, gdyby strata nie powstała. Ustawodawca zamknął w ten sposób drogę cywilną do dochodzenia odszkodowań przez podmioty, które tak jak Powód skorzystały z rekompensaty.

55. Również kuriozalny wydaje się argument, że alternatywną drogą dla powoda było skorzystanie ze skargi konstytucyjnej w trybie art. 79 Konstytucji RP. Powód jest niewielkim, jednoosobowym przedsiębiorcą działającym w branży hotelarskiej, który poniósł znaczne straty w związku z działaniem Państwa, które w sposób całkowicie dowolny, nagły i zaskakujący wprowadziło strefę zamkniętą na przygranicznym terenie.

56. Powód wybierając rekompensatę działał pod presją finansową i pod presją czasu. Powód nie mógł sobie pozwolić na wieloletnie procesy ze Skarbem

¹⁸ <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/tarcza-dla-pogranicza.html>

Państwa, tym bardziej, że sytuacja na granicy nie rokowała szybkiej poprawy i przedsiębiorcy hotelowi nie mogli być pewni jak długo ten stan się utrzyma. Zauważyć przy tym należy, że w 2020 roku przedsiębiorcy z branży hotelowej również byli dotknięci restrykcjami w związku z ograniczeniami związanymi z pandemią COVID-19.

57.Dlatego Powód działając w zaufaniu do Państwa, wybrał rekompensatę, zamiast dochodzić odszkodowania od Skarbu Państwa na drodze postępowania sądowego.

58.Tym samym wniosek Powoda o wypłatę rekompensaty złożony 16 lutego 2024 roku nie mógł być przedawniony, skoro roszczenie powstało dopiero 1 stycznia 2024 roku.

Nadużycie prawa przez Wojewodę

59.Przy ocenie zasadności roszczeń Powoda należy mieć na względzie kontekst sprawy.

60.Ustawodawca chcąc uniknąć obowiązku pełnego naprawienia szkody przedsiębiorcom znad granicy z Białorusią uchwalił Ustawę o rekompensacie.

61.To z woli ustawodawcy rekompensata stanowi pomoc de minimis (inaczej niż w Ustawie o stratach) i przysługuje za każde 30 dni ograniczenia.

62.Stan zakazu przebywania trwał od 1 grudnia 2021 do 30 czerwca 2022 roku, czyli łącznie 210 dni – siedem 30 dniowych okresów.

63. Nie dość, że wprowadzono ryczałtową rekompensatę, przewidziano krótkie i nieprecyzyjne terminy przedawnienia, to jeszcze wypłata rekompensaty pozbawia prawa do żądania naprawienia szkody (art. 5 Ustawy o rekompensacie).

64. To dyskryminuje przedsiębiorców o większym przychodzie przyjętym jako podstawa obliczenia rekompensaty, bowiem ogranicza możliwość uzyskania odszkodowania do kwoty limitu pomocy de minimis.

65. Można jedynie sygnalizować niekonstytucyjność takiego rozwiązania, a w konkretnej sprawie uznać odmowę wypłaty rekompensaty z powołaniem na rzekome przedawnienie za nadużycie prawa przez Pozwanego.

66. Jak już wcześniej sygnalizowano, wykładnia przepisów dotyczących praw i wolności, a z takimi mamy tu do czynienia, powinna następować na korzyść tychże praw i wolności.

67. To dodatkowo wzmacnia argumentację o nadużyciu prawa przez Pozwanego.

68. Także powoływanie się na instytucję przedawnienia może być uznane jako nadużycie prawa. Sąd Najwyższy w wyroku z 10 marca 1993 roku¹⁹ uznał, że *„od chwili wejścia w życie ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 55, poz. 321) skorzystanie*

¹⁹ Uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1993 roku, III CZP 8/93, Legalis

z zarzutu przedawnienia roszczenia majątkowego, dochodzonego z tytułu rękojmi, może być w wyjątkowych okolicznościach uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego (art. 5 k.c.)” . Podobnie orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z 27 czerwca 2021 roku „Sąd wyjątkowo może nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia - także wynikającego ze stosunku pomiędzy przedsiębiorcami - jeżeli jego podniesienie przez pozwanego jest nadużyciem prawa”²⁰.

Wysokość dochodzonego pozwem roszczenia

69.Zgodnie z art. 2a ust. 2 Ustawy o rekompensacie, rekompensatę ustala się za okres 30 dni trwania zakazu przebywania, w wysokości 65% średniego miesięcznego przychodu podmiotu z prowadzonej przez niego działalności na obszarze objętym czasowym zakazem przebywania, w okresie obejmującym 3 wybrane miesiące z 6 miesięcy poprzedzających wprowadzenie tego zakazu.

70.Zakaz został wprowadzony 1 grudnia 2021 roku, zatem Powód analogicznie jak we wniosku z 16 lutego 2024 roku wybiera jako podstawę kalkulacji czerwiec, lipiec i sierpień 2021 roku.

71.W tych miesiącach Powód osiągnął łączny przychód w wysokości [REDAKTOWANO], co daje średnio [REDAKTOWANO] miesięcznie.

Dowód: Decyzja 192/2022 (załącznik nr 4)

²⁰ Wyrok Sądu Najwyższego z 27 czerwca 2021 roku, II CKN 604/20, Legalis

72.Rekompensata za każde 30 dni zakazu przebywania w przypadku Powoda wynosi więc [REDACTED].

73.Powód w postępowaniu dochodzi rekompensaty za okres od 17 marca 2022 roku do 10 czerwca 2022 roku, czyli za 84 dni, nie zrzekając się bynajmniej prawa do rekompensaty za pozostałe okresy zakazu przebywania.

74.Dochodzona pozwem rekompensata za 84 dni zakazu przebywania wynosi [REDACTED]²¹.

75.Zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, kwotę pomocy na potrzeby limitów *de minimis* oblicza się według kursu średniego waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu udzielenia pomocy.

76.W sprawie będzie to data wyroku, co oznacza, że kwota dochodzonej rekompensaty nie może zostać zasądzona w wysokości wyższej, niż równowartość 100 tysięcy EUR (dostępny dla Powoda limit pomocy od 1 stycznia 2024 roku) przeliczona według kursu średniego EUR/PLN z daty wyroku.

Pozostałe kwestie formalne

²¹ ([REDACTED]/30)*84

77. Pozew jest wolny od opłat na podstawie art. 3 ust. 7 Ustawy o rekompensacie.
78. Powód podejmował próbę polubownego rozwiązania sporu – złożył wniosek o wypłatę rekompensaty, ale otrzymał negatywną decyzję Wojewody.
79. Strony nie uczestniczyły w mediacji, która nie wydaje się dobrym rozwiązaniem z uwagi na charakter sprawy.
80. Roszczenie stało się wymagalne w chwili złożenia pozwu, bowiem zgodnie z art. 5 ust. 5 Ustawy o stratach, rekompensatę wypłaca się w terminie 30 dni od otrzymania decyzji.
81. Na podstawie art. 102 k.p.c. wnoszę o nieobciążanie powoda kosztami procesu w razie oddalenia powództwa. Wskazuję, że sytuacja jaka miała miejsce tj. zamknięcie obiektu hotelowego spowodowały znaczne straty w majątku powoda. Powód nie miał żadnego wpływu na to, że nie mógł prowadzić swojej działalności biznesowej a ma na utrzymaniu rodzinę oraz pracowników. Ponadto wskazuję, że w analogicznych sprawach przed Wojewodą Podlaskim, przedsiębiorcy uzyskali wyższą pomoc (tj. w kwocie nowego limitu 300 000 euro) aniżeli powód. Z uwagi na brak orzecznictwa dotyczącego ww. ustaw, sprawa ma charakter precedensowy. Stąd w razie gdyby sąd nie podzielił argumentacji powoda, wniosek o nieobciążenie kosztami zastępstwa procesowego, a w szczególności kosztami zastępstwa procesowego jest zasadny.

82.Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z 31 maja 2022 roku²² wskazał, że
„dla zastosowania odstępstwa od zasady odpowiedzialności za wynik procesu nie jest wystarczająca okoliczność niekorzystnej sytuacji majątkowej strony przegrywającej. Powinien zachodzić dodatkowy element wynikający z samego charakteru rozpoznawanej sprawy, np. precedensowe okoliczności, niespójności w orzecnictwie przy rozpoznawaniu danego zagadnienia, wyłączność drogi procesu dla osiągnięcia zamierzonego celu.”

83.Właściwość miejscowa Sądu została ustalona na podstawie art. 29 k.p.c.

84.Właściwość rzeczowa została określona na podstawie art. 17 pkt. 4 k.p.c.

Dlatego wnoszę jak na wstępie.

Załączniki:

1. Odpis pełnomocnictwa wraz z potwierdzeniem uiszczenia opłaty skarbowej.
2. Wydruk z CEIDG Powoda.
3. Decyzja nr 261/2024.

²² I ACa 46/21, Legalis

4. Decyzja nr 192/2022.
5. Informacja wygenerowana z systemu SUDOP.
6. Decyzja Wojewody Podlaskiego.
7. Odpis pozwu i załączników.